

Programu „Zdrave županije“ dodijeljeno jedinstveno priznanje Centra za kontrolu i prevenciju bolesti iz Atlante

Selma Šogorić

Dana 16. siječnja 2013. povodom obilježavanja 20-te obljetnice djelovanja SMDP Programa, Odjela za Globalno zdravlje, Centra za kontrolu i prevenciju bolesti, Atlanta, SAD našem je programu „**Rukovođenje i upravljanje za zdravlje**“ (**Zdrave županije**) dodijeljen „The Global Health Program of Distinction Award“. Provođenje programa u proteklih je dvanaestak godina podržavalo nekoliko Ministarstava, kao i lokalna županijska razina upravljanja. Program je model dobre prakse - suradnje akademske zajednice i lokalne i nacionalne uprave. On daje primjer kako akademske spoznaje pretočiti u svakodnevnicu, odnosno ugraditi u praksu rukovođenja i upravljanja za zdravlje na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Ukratko Program je započeo u proljeće 2002. godine kao partnerski projekt Ministarstva zdravstva, Ministarstva rada i socijalne skrbi, Županija i Škole narodnog zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a cilj mu je bio pomoći tijelima lokalne uprave i samouprave u procesu decentralizacije sustava zdravstva i socijalne skrbi. S promjenom na čelu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi projekt se od 2004. godine nastavio odvijati, kroz programsko partnerstvo, u okviru rada Hrvatske mreže zdravih gradova. Tijekom procesa edukacije u Prvoj fazi programa, županijski su timovi (sve županije i grad Zagreb) izradili Županijske slike zdravlja i Strateške okvire Županijskog plana za zdravlje. Novim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti usvojenom krajem 2008. godine, jednogodišnji i trogodišnji Planovi za zdravlje postali su zakonska obaveza županijske razine upravljanja.

Od 2005. godine aktivnosti Programa „Rukovođenje i upravljanje za zdravlje“ bile su usmjerene i prema okupljanju županijskih tematskih podgrupa formiranih oko (od županija) najčešće odabranih prioriteta, kao npr. Program ranog otkrivanja raka dojke, Razvoj sveobuhvatne politike skrbi o starima na županijskoj razini, Istraživanje uzroka i posljedica ranog pijenja mladih, Unapređenje kvalitete rada u sustavu zdravstva, Unapređenje duševnog zdravlja, Kardiovaskularno zdravlje, Razvoj palijativne skrbi.

U ožujku 2008. godine, pokretanjem novog ciklusa edukacijskih modula, započela je edukacija županija u Drugoj fazi programa. Ovaj drugi set edukacijskih modula polaznicima omogućava stjecanje znanja i vještina iz područja strateškog planiranja i rukovođenja, rukovođenja promjenom i rukovođenja mrežama. Kroz edukaciju istovremeno (ponovo) prolaze po tri županijska tima koje čini do 15 osoba po županiji, predstavnika: političke i upravne komponente (županijsko/gradsko poglavarstvo, županijski upravni odjeli), tehničke komponente (županijski zavod za javno zdravstvo, centar za socijalni rad, dom zdravlja, bolnica i drugi) te predstavnici zajednice (nevladinog i društvenog sektora, medija). Uz mentorski tim, nastavnike sa Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nastavu vode treneri konzultantske tvrtke ADIZES Southeast Europe (eksperti u edukaciji poslovnog, profitnog sektora). Osim nacionalnih partnera, Škole narodnog zdravlja, Ministarstva zdravstva, Ministarstva znanosti i županija, institucija partner u provođenju ovog projekta je i Centar za kontrolu i prevenciju bolesti iz Atlante, SAD.

Program je već 2006. godine bio nagrađen nagradom za izvrsnost Odjela za Globalno zdravlje, Centra za kontrolu i prevenciju bolesti, Atlanta, SAD. Sadašnje priznanje nadmašuje sva prethodno primljena (za uspješne županijske i cjelokupni projekt) jer se temeljem prosudbe djelatnika Odjela za Globalno zdravlje dodjeljuje „iznimnim programima koji su unapredili lokalni kapacitet upravljanja i rukovođenja za zdravlje te time doveli i do boljih zdravstvenih ishoda“.

Prof.dr.sc. Selma Šogorić, voditeljica programa